

ДО

НИКОЛАЙ НАНКОВ
МИНИСТЪР НА МРРБ

ВАЛЕНТИН ЙОВЕВ
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА МРРБ

Относно: Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба N4 / 2001г за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти

Уважаеми г-н Нанков, уважаеми г-н Йовев,

С това писмо изразяваме своето несъгласие с част от предложените промени, които според нас въвеждат допълнителни ограничения в обхвата и съдържанието на Глава петнадесета - част Паркоустройство и благоустройство /ПиБ/, изработвани от ландшафтни архитекти. Едновременно с това правим предложения, които според нас ще подобрят сега съществуващата уредба на тази материя.

Основните ни забележки в последната редакция на проекта за наредба, предложена за обществено обсъждане, се отнасят до текстове, останали от предишния вариант, който предвиждаше разделяне на Глава петнадесета, част ПиБ на две отделни части: част Паркоустройство и част Благоустройство - в опит част от работата, традиционно извършвана от ландшафтен архитект, да се прехвърри към архитектите. Предложението за разделяне не е прието, но някои от текстовете, които са създадени за да го обслужват, са оставени в последната версия. Това неминуемо ще доведе до объркване при прилагането на наредбата след изменението и, тъй като възникват противоречия в рамките на самия подзаконов акт. Създават се условия за спорове и тълкуване на обхвата и съдържанието в работата на ландшафтните архитекти, включително с някои законови текстове от по-висш порядък. Ето по-долу нашите мотиви и предложения:

I. Относно предложението: Да отпадне „благоустройство” в наименованието на част „Паркоустройство и благоустройство” /ПиБ/

Паркоустройство и благоустройство са взаимносвързани понятия и представляват комплекс от мерки за оформяне на външната среда, прилежаща към сградата. Двете понятия, употребявани заедно, се ползват от дълги години, както в практиката, така и в нормативните актове. И са изпълнени със съдържание, което

е общоизвестно на всички специалисти-проектанти в различни области. Важно е да се знае, че с така установените понятия се обхваща цялостно екстериорното пространство. Те не могат да се използвани поотделно, както се предлага в проекта за изменение на наредбата, без да се изработят законови дефиниции, които да определят какво включва едното понятие и какво – другото.

Наредба 4 е издадена на основание чл. 139, ал. 5 от ЗУТ за прилагане на определени негови разпоредби, което означава, че трябва да допълва и детайлизира нормите, за които е създадена, както и да следва заложената в закона терминология.

Видно от чл. 108, ал 2 от ЗУТ, законът борави с понятието "Паркоустройство и благоустройство":

*Чл. 108. (Изм - ДВ, бр. 41 от 2007 г.;изм. бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.)
(2) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 61 от 2007 г., в сила от 27.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) Подробният устройствен план се придружава от планове за вертикално планиране, планове-схеми за комуникационно-транспортната мрежа, за водоснабдяване, канализация, електрификация, от планове за **паркоустройство и благоустройство**, геоложки проучвания, газоснабдяване, топлоснабдяване, далекосъобщения и други, които се одобряват едновременно с подробния устройствен план като неразделна част от него.*

Видно пък от чл. 229, ал. 3 от ЗУТ, законодателят използва термина "ландшафтен архитект":

*Чл. 229. (Доп - ДВ, бр. 82 от 2012, в сила от 26.11.2012 г.)
(3) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) Технически правоспособни са лицата, получили дипломи от акредитирано висше училище с квалификация "архитект", "строителен инженер", "инженер", "урбанист" **или "ландшафтен архитект"**.*

Следователно единствената терминология в областта на ландшафтната архитектура, с която борави ЗУТ, на чието основание е издадена Наредба 4, е "Паркоустройство и благоустройство" и "ландшафтен архитект".

Ето защо ние смятаме, че наредбата трябва да се придържа към терминологията, установена в закона, въз основа на който е издадена тя самата. Терминът действително е остарял и идва от предишно име на специалността (превод от руски), което след промените, през 1995 г. беше заменено с „ландшафтна архитектура” - по европейски модел.

Ако авторите на предложението за промяна в Наредба 4 целят осъвременяване, както е посочено в мотивите към проекта за изменение, то ние смятаме, че тук е момента да се разшири употребата на термина "ландшафтна архитектура", който е общоприет и се ползва в страните членки на ЕС. Ето и нашите предложения:

Предложение за изменение и допълнение на Наредба 4:

1) Да не се приема предложението за отпадане на думата "благоустройство" в наименованието на част "Паркоустройство и благоустройство" от Глава петнадесета на наредбата.

2) В **Преходни и заключителни разпоредби** на Наредба 4 се предлага следното:
§ 90. Навсякъде в Наредба 4 думите "част Паркоустройство и благоустройство" се заменят с "част Паркоустройство и благоустройство (ландшафтна архитектура)".

II. Относно предложението: В чл. 93 ал. 1, чл. 97 ал. 2, чл. 98 ал. 2 да се замени „прилежаща територия на сградата” с „територията на озеленената площ по чл. 61 от ЗУТ”

Смятаме, че отпадането на досегашния текст „прилежаща територия на сградата” и препращането към чл. 61 от ЗУТ е некоректно. Въпросният чл. 61 касае общото устройството на териториите и поземлените имоти /Част първа/ и няма отношение към уредбата на закона, която се отнася за Инвестиционното проектиране /Част втора/, каквато е целта на наредбата. Немотивираното препращане към този текст би имало като последица неправомерното ограничаване в работата на ландшафтните архитекти. Чл. 61 третира отделните видове зелени площи, а реферирането към него би могло да се тълкува като ограничаване обхвата на ландшафтното проектиране само до зелените площи и насищането им с растителност. Това би довело до лишаване на ландшафтните архитекти от участие в общото композиционно решение, както и да проектират алеи, подпорни стени, стъпала, кътове за отдих, детски и спортни площадки, игрища и пр. елементи от всички видове площни обекти.

Нищо не налага промяната на влязъл в широка употреба и добре познат по смисъл и съдържание израз като "прилежаща територия на сградата", който съвсем ясно и еднозначно указва прилежащата площ към сградата. Още повече, че терминът е запазен и се ползва на други места и в други текстове от Наредба 4, както например в Глава петнадесета, чл. 93, ал. 1:

*Чл. 93. (1) Част паркоустройство и благоустройство на идейния проект представлява цялостно решение на **прилежащата територия** или на поземления имот, в който се разполага обектът, с оглед формиране на екологически и естетически издържана среда. Тя се изработва при съобразяване с функционалното предназначение на сградата (сградите) и със заданието за проектиране (договора за проектиране), като при учебните, промишлените, здравните и други обществени*

сгради и комплекси се спазват и специфичните паркоустройствени правила и нормативи.

Как ландшафтните архитекти ще проектират площни обекти, ако правото им е ограничено единствено до „територията на озеленената площ по чл. 61 от ЗУТ“? В този случай, ако замените „прилежаща територия“, кое правило ще важи - изискването към обхвата и съдържание или ограничението, наложено от променения текст?

Ние смятаме, че чл. 7 от ЗКАИИП е този, който урежда проектантската правоспособност на всички участници в процеса на проектиране. Затова сме на мнение, че с тази промяната в Наредба 4 се въвеждат допълнителни ограничения, извън посочените от законодателя.

Предложение за изменение и допълнение на Наредба 4:

Да не се приема замяната на „прилежаща територия на сградата“ с „територията на озеленената площ по чл. 61 от ЗУТ“. Да бъде запазена добре познатата и ясна терминология „прилежаща територия на сградата“ навсякъде, в цялата Наредба 4.

III. Относно предложението: Към чл. 97 ал. 3 да се създадат нови т. 3 и т. 4 - „3. посадъчен проект за дървесна, храстова и цветна растителност и 4. проект за малки архитектурни форми и градинска пластика“

Посадъчните схеми и детайлите на архитектурни елементи са последен етап от трите фази на проектиране и според нас не биха могли да се изготвят още в техническа фаза, освен ако процесът не е едно- или двуфазен, но такова условие няма записано в проектонаредбата. При проектиране в три фази, каквото често е при търгове и обществени поръчки, възможностите за последната фаза ще бъдат изчерпани, за сметка на пренатоварени предишни фази.

Предложение за изменение и допълнение на Наредба 4:

Да не се приемат новите т. 3 и т. 4 към чл. 97 - „3. посадъчен проект за дървесна, храстова и цветна растителност и 4. проект за малки архитектурни форми и градинска пластика“. Да се запазят обхвата и съдържанието на всяка от трите фази, както е в момента действащата наредба.

IV. Относно предложението: В чл. 97 ал. 4 да се добави на нова т.1 – „фитосанитарна оценка на съществуващата растителност“

Фитосанитарна оценка се изготвя във фаза предпроектни проучвания, върху геодезическата снимка. Целта е да се укажат точните места, да се оцени

възрастта и здравословното състояние на дърветата, както и наличието на ценни видове, с идеята да бъдат опазени още на ниво идеен проект. Систематичното място на предложената т.1 към чл. 97 ал. 4 не е в проектна фаза.

В допълнение, наименованието, според последните промени в Наредба за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на Столична община, в сила от 13.03.2018 г., е "експертно становище за съществуваща растителност"

Предложение за изменение и допълнение на Наредба 4:

1) Да не се приема добавянето на нова т. 1 в чл. 97 ал. 4

2) В Глава втора, Предварителни (прединвестиционни) проучвания, чл. 9 т. 3, след „хидроложки“ да се добави „фитосанитарни“.

3) В Глава четвърта, Изходни данни и документи. задание за проектиране, към чл. 12 да се добави нова т.10 „Заснемане и експертно становище за съществуваща растителност“

С уважение:

л. арх. Иглика Минчева
л. арх. Ева Нешева
л. арх. Мария Михайлова
л. арх. Ставри Фотев
л. арх. Михаил Димиев
л. арх. Биляна Попова
л. арх. Евдокия Борисова
гл. ас. д-р л.арх. Веселин Шахънов
л. арх. Снежана Каратотева
л. арх. Бистра Василева
л. арх. Цветелина Лазарова
л. арх. Рая Борисова
л. арх. Велина Симеонова
л. арх. Свобода Джелебова
л. арх. Деница Топчиева-Денева
л. арх. Елена Овчарова
л. арх. Станислава Узунова
л. арх. Добрина Колева
л. арх. Сиана Николова
л. арх. Силвия Янева
л. арх. Габриела Николова
л. арх. Николай Михайлов
л. арх. Силвена Стойкова

л. арх. Гергана Боянова
л. арх. Амада Колчева
л. арх. Лора Филипова
л. арх. Мария Попова
л. арх. Мариана Димитрова
л. арх. Диляна Марангозова
л. арх. Ирена Стойнева
л. арх. Марта Костова
л. арх. Боряна Ташева-Иванова
л. арх. Иглика Недялкова
л. арх. Златина Христова
л. арх. Нели Петкова
л. арх. Ива Стоянова
л. арх. Мирела Керанова.
л. арх. Ивета Иванова
л. арх. Петър Петров
л. арх. Йоана Алексиева
л. арх. Златка Николова
л. арх. Надежда Харизанова
л. арх. Паула Марковска
л. арх. Ивана Хаджиева
л. арх. Кремена Накева
л. арх. Митко Грозев
л. арх. Райна Кънчева
л. арх. Любомира Недялкова
л. арх. Мариета Литарска
л. арх. Василена Тулешкова
л. арх. Теодора Хаджиева
л. арх. Теодора Михова
л. арх. Даниел Ристоманов
л. арх. Лилия Гавраилова
л. арх. Атанас Гавраилов
л. арх. Деничка Манолова
л. арх. Мария Чавдарова
л. арх. Надя Петрова
л. арх. Росица Атанасова
л. арх. Даниела Кавалджиева
л. арх. Славка Цочева
л. арх. Десислава Танчева
л. арх. Десислава Лесидренска
л. арх. Райна Цигорийна
л. арх. Ивайло Николов
л. арх. Ирина Генова
л. арх. Хера Симидчиева

л. арх. Зорка Лилова
л. арх. Владислава Калева
л. арх. Калина Полякова
л. арх. Христо Ангелов
л. арх. Момчил Георгиев
л. арх. Панайот Панайотов
л. арх. Вяра Кременска
л. арх. Георги Йотов
л. арх. Максим Янев
л. арх. Виктор Христов
л. арх. Силвия Кючукова
л. арх. Диян Динков
л. арх. Юлия Георгиева
л. арх. Виктория Еленкова
л. арх. Цветина Илиева
л. арх. Невена Пачеджиева
л. арх. Тошко Тодоров
л. арх. Павлина Тодорова
л. арх. Андрей Димитров
л. арх. Биляна Малинова
л. арх. Деница Милушева
л. арх. Йордан Атанасов
л. арх. Миглена Михайлова
л. арх. Ивайло Петров
арх. и л.арх. Румяна Тодорова
л. арх. Анета Здравкова-Вутова
л. арх. Александрина Илиева
л. арх. Маргарита Ковачева
л. арх. Димитър Панов
л. арх. Анна С. Диманова
л. арх. Таня Шопова
л. арх. Десислава Петрова
л. арх. Стоян Янчев
л. арх. Милена Топалова
л. арх. Добрина Андреева
л. арх. Викица Казасова
л. арх. Мария Грозева
л. арх. Георги Манолов
л. арх. Диана Спасова
л. арх. Олга Мортън
л. арх. Петя Терзиева
л. арх. Надежда Александрова-Николова
л. арх. Теодора Коцева
л. арх. Искра Арнаудова-Михалкова

л. арх. Андреана Андреева
л. арх. Стефка Ангелова
л. арх. Симеон Георгиев
л. арх. София Радулова
л. арх. Росен Стоянов
л. арх. Станислава Миланова
л. арх. Йоан Земярски
л. арх. Лилия Язова
л. арх. Цветан Михайлов
л. арх. Шабан Талипов
арх. Георги Кръстев
л. арх. Светослав Стойнев
л. арх. Павел Евлогиев
л. арх. Биляна Димитрова
л. арх. Анита Янева
л. арх. Димитър Петров
л. арх. Надежда Стоянова
л. арх. Бистра Ангелова
л. арх. Иван Райков
л. арх. Виктория Лисова
л. арх. Даниел Йорданов
л. арх. Михаил Цветков
л. арх. Елена Дюлгерова
л. арх. Ивайло Мизов
л. арх. Нора Лозанова
л. арх. Гергана Вълканова
л. арх. Пламена Цекова
арх. Светла Сотирова
л. арх. Ирена Танушева
л. арх. Владислава Георгиева
л. арх. Десислава Деведжиева
л. арх. Вера Иванова
л. арх. Александър Тодоров
л. арх. Мария Грънчарова
л. арх. Катерина Храненикова
л. арх. Деница Маринова
л. арх. Петя Съйкова
л. арх. Емилиана Апостолова
л. арх. Траян Анастасов
л. арх. Стилян Борисов
л. арх. Антоний Динков
л. арх. Мина Янакиева
л. арх. Милена Младенова-Стоименова
л. арх. Константин Моцев

л. арх. Веселина Шишкова
л. арх. Емилия Петрова
л. арх. Памела Боянова-Йорданова
л. арх. Йорданка Гецова
л. арх. Цвета Мишкова
л. арх. Емил Василев
л. арх. Цветелина Въткова
л. арх. Теодора Димитрова
л. арх. Корнелия Маторова
л. арх. Силвия Хорозова
л. арх. Тони Иванова
л. арх. Чана Лозева
л. арх. Златко Каменаров
л. арх. Емилиан Бонев
л. арх. Бистра Матракчиева
л. арх. Анжела Василева
л. арх. Станислав Кусев
л. арх. Ирина Георгиева
л. арх. Любима Карачева
л. арх. Бояна Василева
л. арх. Кристина Киримидчиева
л. арх. Димитър Семерджиев
л. арх. Милен Съриев
л. арх. Георги Шебов
л. арх. Карина Златкова
л. арх. Александър Гълъбов
л. арх. Диляна Поцкова
л. арх. Деница Русева
л. арх. Николай Чергиланов
л. арх. Мария Ангелова
л. арх. Ангел Бозов
л. арх. Добромира Лулчева
л. арх. Иван Мустаков
л. арх. Мая Ангелова
л. арх. Надежда Ванева
л. арх. Ина Пеева
л. арх. Симеон Божилов
л. арх. Димитър Братоев
л. арх. Стефана Николаева
л. арх. Биляна Иванова
л. арх. Десислава Лунчева
л. арх. Галина Рачева
л. арх. Зорница Джоганска
л. арх. Георги Апостолов

л. арх. Десисалава Данчева
л. арх. Милена Кюркиева
л. арх. Ирена Йорданова
л. арх. Христо Трендафилов
л. арх. Маруся Нокова
л. арх. Александър Петров
л. арх. Цанко Коцев
л. арх. Емилия Петрова
л. арх. Светослав Банов
л. арх. Велина Сурлекова
л. арх. Веселина Блажева
л. арх. Марио Апостолов
л. арх. Галина Рачева
л. арх. Мирослав Атанасов